

*А.М. Яншина, здобувач
Українського державного університету фінансів
та міжнародної торгівлі*

СИНДИКОВАНЕ ФІНАНСУВАННЯ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ БАЗЕЛЬСЬКИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ

Підвищення рівня конкурентоспроможності національної банківської системи насамперед передбачає її модернізацію, впровадження нових стандартів і нормативів, що сформувалися внаслідок основних тенденцій у світовому фінансовому середовищі. Серед таких нормативів та стандартів найбільш повним узгодженим підходом учасників банківського ринку та органів банківського регулювання до розвитку банківських систем є рекомендації Базельського комітету з банківського нагляду, які офіційно задекларовані в першій (Базель I) та другій (Базель II) редакціях Угоди про капітал.

Основними постулатами Базельської угоди є три аспекти: мінімальні вимоги до розміру банківського капіталу, банківський нагляд та ринкова дисципліна й розкриття інформації. У свою чергу, особливо важливим є впровадження та ефективне використання цих стандартів саме в східноєвропейських державах із метою підвищення рівня їх конкурентоспроможності. Така необхідність, на нашу думку, обумовлена характерними рисами, що притаманні більшості країн із перехідною економікою та держав, що розвиваються, а саме: недостатнім рівнем концентрації банківського капіталу та його розподілом між великою кількістю середніх та малих банківських установ; розбалансуванням довгострокових активів та пасивів за строками погашення; наявністю суттєвого рівня ризиків; недостатньою прозорістю банківського сектора тощо. Тому для розв'язання таких проблемних аспектів та підтримки конкурентних позицій за умов глобалізаційних процесів у світі східноєвропейські держави і, зокрема, Україна мають впроваджувати нормативи Базеля II.

З іншого боку, варто підкреслити, що імплементація Базельських рекомендацій вимагає змін у законодавствах більшості країн регіону, покращення системи банківського нагляду, що потребує значного періоду часу, тобто така імплементація носить довгостроковий характер. Маємо на увазі, що формується так званий лаг між початком впровадження Базельських рекомендацій та безпосереднім використанням нормативів у механізмі функціонування банківської системи. Тому в цьому аспекті необхідно наголосити, що існують фінансові інструменти, використання яких дозволяє зменшити негативний вплив вищезазначених проблем на розвиток банківської системи та економіки в цілому, в даному разі до початку реалізації стандартів Базеля II. Серед таких інструментів, на нашу думку, найважливіше місце посідає синдиковане кредитування.

По-перше, синдикування позики надає можливість банківським установам перехідних держав подолати проблеми недостатньої капіталізації,

кредитних лімітів та значного рівня ризиків, що співвідноситься із першим розділом Базеля II про мінімальні вимоги щодо розміру банківського капіталу. По-друге, кожна редакція Базеля створює оновлені рекомендації щодо банківського нагляду, що насамперед пов'язано із досить високим рівнем ризику та методами його диверсифікації. Синдиковані позики ж, у свою чергу, дозволяють здійснити розподіл ризиків між кредиторами в межах синдикату.

По-третє, зі стандартизацією документації та функціонуванням вторинного ринку синдиковані позики стали більш прозорим джерелом капіталу, оскільки із появою вторинного ринку з'явилася необхідність розкриття інформації за даним видом операцій. Така тенденція є особливо важливою у світлі Базельської угоди, де значна увага приділяється ринковій дисципліні та процедурі розкриття інформації. Тому, як бачимо, використання синдикованого фінансування дозволяє досить ефективно зменшувати вплив проблемних аспектів, що присутні в банківській сфері східноєвропейських держав, поряд із впровадженням та застосуванням Базельських рекомендацій.

Яншина, А.М. Синдиковане фінансування в контексті реалізації базельських рекомендацій [Текст] / А.М. Яншина // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (15-16 травня 2008 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2008. – С. 49-50.